

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

MINISTRSTVO ZA
KMETIJSTVO IN OKOLJE

KULTURNI BAZAR

2 0 1 2

KULTURA SE PREDSTAVI

PROGRAM STROKOVNEGA USPOSABLJANJA

 cankarjev dom

Prešernova cesta 10, Ljubljana

Pri posameznih dogodkih pri navedbi, komu so namenjeni, je opredeljena primernost le za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol. **Strokovni delavci preostalih vzgojno-izobraževalnih zavodov** (osnovnih šol s prilagojenim programom, glasbenih šol, dijaških domov, ljudskih univerz ...) ter **javnih zavodov s področja izobraževanja** (ZRSS, CPI, ACS, CŠOD ...) dogodke izbirate po svojih potrebah in glede na primernost (V/OŠ/SŠ).

Strokovnim delavcem kulturnih ustanov, samostojnim kulturnim delavcem, strokovnim delavcem različnih drugih ustanov (socialnih, okoljskih, zdravstvenih ...), **strokovnim delavcem in študentom različnih fakultet** so namenjeni vsi dogodki in si v programu lahko izberete ustrezne in zanimive vsebine po svojih potrebah.

Linhartova dvorana

9.00–10.00 (UTR)

Tam daleč stran, uvod v ego-logijo

gledališko-plesna predstava

Za strokovne delavce 3. triade osnovnih šol in srednjih šol (primerno za mlade od 12. leta)

Produkcija: Betontanc Ltd. in Zavod Bunker; avtorji in izvajalci: Primož Bezjak, Branko Jordan, Katarina Stegnar; glasba: Dead Tongues; kostumografija: Mateja Benedetti; oblikovanje zvoka: Jure Vlahkovič; oblikovanje svetlobe: Tomaž Štrucl; video: Miloš Srdić, Teo Rižnar

Predstava se z »ego-ekologijo« loteva sodobnih strategij preživetja – ne le fizičnega, ampak tudi etičnega, pri tem pa se inteligentno izogne zdrsu v občo razpravo o svetovni krizi, povezani s segrevanjem planeta, ter negotovi usodi narave in človeštva. Z gledališkimi akcijami igrivo, humorno, ironično in brez vsakršnega moraliziranja raziskuje mehanizme delovanja fenomenov našega časa: sodobno potrošništvo, zasičenost z reklamami, potrebo po kopičenju materialnih dobrin, diktat lepote in čistoče, trendovsko ločevanje in recikliranje odpadkov ter humanitarnost. Industrija in potrošnja sta razloga za ekološke nesreče, njihovo reševanje pa je obenem že del te iste industrije in kovanja dobička.

Foto: Urška Boljkovac

11.30–13.00

Hiša pravljic, ogled filma in filmskovzgojna ura

Za strokovne delavce vrtcev in osnovnih šol (primerno za otroke od 5. leta)

Filmskovzgojna ura: Društvo za oživiljanje zgodbe 2 koluta, Vzgojno-izobraževalni program animiranega filma Slon; pogovor z učenci: Tatjana Urbič; distribucija filma v Sloveniji: Društvo za oživiljanje zgodbe 2 koluta; režija: Dominique Monféry; državi in leto nastanka: Francija, Italija, 2009; dolžina filma: 76 minut; jezik: sinhronizirano v slovenščino

Zgodba animiranega filma Hiša pravljic se dotakne dveh tem, ki lahko postaneta veliki težavi pri odraščanju otroka: težave z branjem in zabrisana linija med resničnostjo in fantazijskim svetom. Ura in pol filmske vzgoje združuje ogled filma in predstavitev možnosti za nadaljnje pogovore o težavah z otroki. Predstavili bodo tudi pedagoško gradivo, ki pospremi film in olajša pripravo na njegov ogled, ter druge dejavnosti oz. tematske delavnice: delavnico animiranega filma Slon, spoznavanje pravljic in njihovih junakov, prvih izvodov knjig, kako nastane knjiga, delavnica o izdelavi knjige, nastajanje risane filma ...

14.00–16.00 (SUMO)

Vratar Liverpoola (Keeper'n til Liverpool), ogled filma in filmskovzgojna ura

Za strokovne delavce osnovnih šol (primerno za učence od 8. do 15. leta)

Filmsko-vzgojna ura: Kinodvor, program za otroke in mlade Kinobalon; pogovor z učenci: Irena Matko Lukan; botra filma: Teta Justa (reviji Pil in Plus, Mladinska knjiga založba); distribucija filma v Sloveniji: Demiurg; režija: Arild Andresen; država in leto nastanka: Norveška, 2010; dolžina filma: 90 minut; jezik: norveški s slovenskimi podnapisi

V inteligentni najstniški komediji Vratar Liverpoola najdemo mnogo tem, ki vznemirjajo učence v obdobju odraščanja: medosebni odnosi, iskrenost in prikrivanje, sramežljivost in strah, zadrege prvih ljubezni, vrstniški odnosi, čudni starši in nadležni sošolci ... Izbrani mladinski film je primer kulturne vsebine, ki omogoča in spodbuja pogovore ne le o filmu samem, ampak tudi o življenju mladih in odnosih nasploh. Učence bo pred filmom v imenu Tete Juste (svetovalke mladim v revijah Pil in Plus) pozdravil Boštjan Gorenc Pižama. Učiteljem in staršem bodo izvajalci predstavili pedagoško gradivo, ki jim olajša pripravo na ogled filma in ponuja mnoga izhodišča za pogovore po filmu, ter knjižico Vratar Liverpoola v Zbirki Kinobalon, ki je namenjena mladim. Po ogledu filma bodo v pogovoru z Ireno Matko Lukan svoje doživljanje filma predstavili tudi mladi gledalci.

18.00–19.00 (UTR)

POSLUH! Recikliramo, gledališki koncert

premiera, sklepna prireditev

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol, dijake, študente ter starše

Scenarij in režija: Ivana Djilas; songi: Branko Završan; izdelava instrumentov in glasbeni aranžmaji ter izvedba: Boštjan Gombač, Žiga Golob, Blaž Celarec; produkcija: Cankarjev dom
Koncert za glasbila narejena iz najdenih, zavrženih in recikliranih materialov.

Lepota ni nujno v materialnih stvareh. Sreča ni nujno v novem. Umetnost ni nekaj, kar je rezervirano samo za posebne ljudi, za tiste s privilegiji. Ne potrebujemo vse te krame, ki jo vlačimo v naša življenja. Potrebujemo lepoto, srečo, glasbo, umetnost ter eni druge. Zato POSLUH! Naj se javi tisti, ki zna narediti nekaj lepega iz ničesar. Iz odvrženih, zavrženih predmetov. Iz smeti. Trije glasbeniki brez službe so se odločili, da iz nič naredijo nekaj lepega. Zakopali so se v smeti in skočili v svojo domišljijo. Pokazali vam bodo, kako se lahko dobi čudovit in zanimiv ter drugačen zvok iz pločevink, cevi za vodovod, kartona, otroških igračk, steklenic in celo hrane (sadje in zelenjava). Iz njih bodo naredili tudi tradicionalna glasbila, kot so didgeridoo, ocean-drum, rain-stick, thunder-spring, washboard, monkey drum, klarinet, rog, različna trobila in še veliko drugih. Znane melodije bodo reciklirali in njihova besedila nekoliko prilagodili, da bi povedali zgodbo o potrošništvu, planetu, recikliranju, globalnem segrevanju in človeški objestnosti.

Kosovelova dvorana

9.00–13.00 (SUMO)

Tematski sklop

Skozi umetnost o medosebnih odnosih

(SUMO), predavanje, ogled gledališke predstave, razprava
Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter starše
Sodelujejo: dr. Mitja Muršič, Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, mag. Erika Rustja, Ministrstvo za šolstvo in šport, mag. Barbara Kelbl, Javni zavod Kinodvor, Filmska vzgoja in program za otroke in mlade Kinobalon (tudi predvajanje odlomkov filmov), Ira Ratej, dramaturginja in umetniška vodja SNG Nova Gorica, Jelena Sitar Cvetko, dramaturginja in predavateljica na Pedagoški fakulteti v Kopru; ljudska pripoved v izvedbi mag. Anje Štefan; vodi: Irena Matko Lukan

Tematski sklop je namenjen predstavitvi možnosti, kako s kulturno-umetnostno vzgojo spregovorimo o medosebnih odnosih.

Vsak otrok ima pravico, da se razvija v varnem, nenasilnem okolju, precejšen del svojega vsakdana pa preživi v različnih izobraževalnih ustanovah in socialnih okoljih. Strokovni delavci v teh ustanovah so pred težko nalogo: otroku so dolžni zagotoviti varnost in ga ustrezno zaščititi, zato morajo biti opremljeni z znanjem. V zadnjih letih so bili sprejeti pomembni akti o nasilju v družini (Zakon o preprečevanju nasilja v družini, Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini 2009–2014 itd.), z namenom, da bi se ob sumu nasilja strokovni delavci ustrezneje in učinkoviteje odzvali. Kako lahko kulturno-umetnostna vzgoja pomaga pri preprečevanju nasilja ali pri soočanju z njim?

Uvodni del: dr. Mitja Muršič in mag. Erika Rustja bosta na kratko predstavila zakonodajo o tem področju in ESS-projekt *Sistemska soočanja z nasiljem v družini – usposabljanje strokovnih delavcev vzgojno-izobraževalnih zavodov*, Irena Matko Lukan pa e-zbornik *Skozi umetnost o medosebnih odnosih*.

Tom Lycos, Stefo Nantsou: Kamni,

gledališka predstava za mlade od 12. leta

Produkcija: Lutkovno gledališče Ljubljana; režija: Ivica Šimić; scenografija: Dinka Jeričević; kostumografija: Emína Kaliman; glasba: Ivanka Mazurkijević, Stanislav Kovačić, koreograf: Sebastjan Starič, oblikovanje svetlobe: Srečo Brezovar; igrata: Jernej Kuntner in Matevž Müller

Dramatizirana resnična zgodba o dveh mladostnikih, ki sta metala kamenje z mostu nad avtocesto in pri tem ubila voznika. To je pretanjeno izpisana psihološka drama o zločinu iz objestnosti, posledičnem trpljenju in kazni. Predstava vandalizma ne obsoja naravnost, ampak ga razstavi pred nami v njegovih številnih zasebnih in družbenih niansah: gledamo jo kot odrsko razgiban in napet psihološki triler, kot zgodbo o našem času in prostoru, o življenju mladih na ulici, o kalvarijah njihove osamljenosti in prepuščenosti samim sebi. Predstava, ki od gledalcev terja premislek o delovanju sodobnih družbenih sistemov ter o individualni in kolektivni odgovornosti do bližnjega.

Razprava, v kateri se bodo sogovorniki najprej odzvali na gledališko predstavo, nato pa bodo poskušali pokazati, da vzgoja v umetnosti in vzgoja z umetnostjo lahko bistveno prispevata k večji socialno-emocionalni kompetentnosti otrok in mladostnikov ter tudi odraslih, ki jih vodijo. Sogovorniki okrogle mize bodo spregovorili o povezanosti nasilja in čustev, o spodbujenosti in prežetosti nasilnega ravnanja s čustvi, o "znanju o čustvih" kot varovalnem dejavniku, o tem, kako se lahko s kulturno vzgojo dotaknemo tudi medosebnih odnosov. Ob predvajanju odlomkov filmov bodo poskušali pokazati delčke mozaika dobre prakse. Končali bodo z ljudsko pravljico.

V tematski sklop spadajo tudi predavanja, delavnice, gledališke in filmske predstave, ki jih najdete v programu z oznako SUMO.

14.00–15.00

Andrej Rozman – Roza: Izbrane Rozine,

literarno-gledališki nastop

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol (primerno za otroke od 8. leta in mlade)

Produkcija: Rozinteater; besedilo in izvedba: Andrej Rozman – Roza.

Literarno-gledališki nastop predstavlja dramatisirane Rozine pesmi iz različnih obdobij v njegovi lastni duhoviti in lucidni interpretaciji. Naštudirane točke se prepletajo z improvizacijami, izbor pesmi pa je vselej drugačen: prilagojen je starosti in številu gledalcev ter izbrani priložnosti oz. prizorišču. Tokrat bo v svoj nastop vključil tiste, ki se navezujejo na oba izbrana fokusa letošnjega Kulturnega bazarja: skozi umetnost o trajnostnem razvoju ter nasilje v medosebnih odnosih.

Po dogodku kratka predstavitev: Nacionalni projekt Rastem s knjigo OŠ in SŠ

Izvoja: Tjaša Urankar, Javna agencija za knjigo RS

Kratka predstavitev Javne agencije za knjigo RS (s poudarkom na bralni kulturi) in nacionalnega projekta Rastem s knjigo, ki spodbuja branje v osnovnih in srednjih šolah ter podarja izbrano knjigo ob letnem obisku učencev in dijakov v splošni knjižnici.

15.30–16.30

Lajf je čist odbit (Če gledaš in delaš animirane filme), ogled filmov in pogovor

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol (primerno za učence 2. in 3. triade in dijake)

Gost: Kolja Saksida; pogovor vodi: mag. Martina Peštaj, medijska psihologinja

Kolja Saksida, vrhunski slovenski ustvarjalec, je za svoj animirani film *Koyaa – Lajf je čist odbit* na festivalu animiranega filma Animateka 2011 prejel nagrado občinstva. Skupaj z njim si bomo ogledali ta film in še tri druge, ki jih je ustvaril sam, ter enega, ki je nastal pod njegovim mentorstvom na koloniji animiranega filma, namenjeni osnovnošolcem. Ob fotografijah iz zakulisja nastajanja animiranega filma *Koyaa* in lutkah obeh njegovih protagonistov se bomo pogovarjali o umetnosti animiranega filma, ki otroke in mlade prav posebno pritegne.

17.00–19.00 (UTR)

Življenje na smetišču (Waste Land),

uvodna predstavitev in ogled filma

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol (primerno za učence 3. triade in dijake)

Režija: Lucy Walker; Brazilija, VB, 2010, dolžina filma 99 min; distribucija filma v Sloveniji: Demiurg. Uvodna predstavitev: Simon Popek, Cankarjev dom in mag. Adela Železnik, Muzej sodobne umetnosti Metelkova (MSUM)

Newyorški likovni umetnik Vik Muniz se je leta 2008 vrnil v rodno Brazilijo, da bi revnim ljudem v favelah Ria de Janeiro, kjer je odrasčal, »vrnil uslugo«. Z umetniškim projektom, v katerega je vpletel tamkajšnje prebivalce, ki na največjem smetišču na svetu, Jardim Gramacho, zbirajo predmete za reciklažo in jih prodajajo nazaj, je želel opozoriti na odnos med človekom in umetnostjo, na percepcijo sodobne umetnosti, socialno-družbeni in ekološki kontekst umetnosti. Ti pobiralci, t. i. catadores, niso »izmečki sveta«, kakor jih vidi brazilski srednji sloj, temveč ponosni ljudje, ki so raje izbrali tovrstno delo, kot da bi prodajali mamila ali se prostituirali.

Uvodoma bo Simon Popek na kratko predstavil filmski program Cankarjevega doma, skupaj z Adelo Železnik, kustosinjo v Muzeju sodobne umetnosti Metelkova (MSUM), pa tudi film *Življenje na smetišču*, ki je nazoren primer prepletanja različnih umetnostnih vsebin. V filmu, ki skozi sam proces nastajanja umetniškega dela odpira aktualna socialno-družbena vprašanja, ima pomembno vlogo likovna oz. vizualna umetnost; in je zato zelo primeren kot izhodišče tako za temeljna socialno-družbena vprašanja, kot tudi vprašanja o tem, kaj je sodobna umetnost.

Štihova dvorana

9.00–10.00

Bela kača s kronico, predstavitev s pripovedovanjem pravljic

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol (pripovedovalski nastop za učence 1. triade)

Izvajata: Anja Štefan, pesnica, pisateljica in pravljničarka; producent: Cankarjev dom in koproducenti

Anja Štefan bo uvodoma predstavila pripovedovalsko dogajanje v Sloveniji. Ob pripovedovalskem festivalu Pravljice danes, ki letos praznuje 15-letnico in je osrednji pripovedovalski dogodek pri nas, bo opozorila še na druge opaznejše pripovedovalske projekte, ki prispevajo h kakovostnemu razvoju tega področja. V drugem delu bo pripovedovala pripovedi iz slovenskega izročila, znane in take, ki jih najbrž še niste slišali.

10.30–12.00 (UTR)

Tematski sklop

Z umetnostjo do trajnostnega razvoja (UTR), okrogla miza

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol

Sodelujejo: dr. Dušan Plut, Filozofska fakulteta UL; dr. Andrej A. Lukšič, Fakulteta za družbene vede UL in Inštitut za ekologijo;

Goranka Žnidar Dečman, prof. razrednega pouka, OŠ Brezovica;

Marjana Dermelj, Služba za razvoj in evropske zadeve; Sašo

Sedlaček, akademski kipar in sodobni vizualni umetnik

Organizirajo: Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za šolstvo in šport ter Ministrstvo za okolje in prostor; vodi: Meta Ornik

Trajnostni razvoj zadovoljuje potrebe sedanjega človeškega rodu, ne da bi ogrožal možnosti zanamcev pri zadovoljevanju njihovih potreb. V ospredje postavlja načela okoljske etike, ki so zasnovana na spoznanju o fizični in prostorski nezmožnosti nadaljevanja obstoječega razvojnega modela. Udeležanje zahtevnih trajnostnih načel bo v praksi mogoče le ob aktivni vlogi strokovnih delavcev, zaposlenih v vzgojno-izobraževalnih zavodih in kulturnih ustanovah, saj ne gre le za drobne popravke, temveč za spremembo paradigme. Rahločuten odnos do narave, okolja in ljudi lahko pri otrocih in mladih vzbudijo zlasti ustvarjalni in izvirni učitelji, ki se problematike znajo lotiti različno, tudi z umetnostjo. Pomembno vlogo pri tem imajo tudi umetniki, ki se problematike trajnostnega razvoja lotevajo na svoj, umetniški način. Mladim jo znajo približati ustvarjalno, nepričakovano, z ekološko estetiko in umetniškim eksperimentom.

V tematski sklop spadajo tudi predavanja, delavnice, gledališke in filmske predstave, ki jih najdete v programu z oznako »UTR«.

12.30–13.00

EPK Maribor 2012 – Evropska prestolnica kulture in kulturnovzgojne dejavnosti za mlade, predstavitev

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol

Izvajata: Nina Arsenovič in dr. Igor Saksida

Maribor 2012 – Evropska prestolnica kulture posebno pozornost namenja povezovanju mladih in kulture, zato tej dejavnosti odmerja več tematskih sklopov oz. samostojnih projektov. Mladi se srečujejo pri raziskovanju kulturne ponudbe sodobnega mesta, se udeležujejo lutkovnih, gledaliških in filmskih predstav, pri tem pa sodelujejo tudi v delavnicah, ki jim omogočajo izkustveno in kritično doživljanje kompleksnih likovno-besednih sporočil.

V predstavitvi bodo posebej opozorili na naslednje projekte: Mladibor, ki zajema vse umetnostne zvrsti s poudarkom na sodobnih izraznih sredstvih; Lutkovni Minoriti – vsebinska sklopa Poletnega lutkovnega pristana (uveljavljeni mednarodni lutkovni festival) ter Saepe cadendum (delavnice, namenjene otrokom in mladini); Mali arhitekti s čarobnim svinčnikom – projekt, ki združuje dejavnosti, namenjene spodbujanju otroške arhitekturne in likovne ustvarjalnosti; Aye festival – festival, ki poletno dogajanje v starem mestnem jedru Ptuja popestri z organizacijo ustvarjalnih dejavnosti za otroke in odrasle; Čitalnica na jasi – brezplačno, zdravo in udobno branje knjig in revij; Otroški pevski zbor EPK ter Pikin festival – največji festival kulture, vzgoje, izobraževanja in zabave za otroke ter mladostnike v Sloveniji.

MARIBOR2012
Evropska prestolnica kulture

Maribor • Murska Sobota • Velenje
Ptuj • Novo mesto • Slovenj Gradec

14.00–15.00 (SUMO)

Spodbujanje razvoja prosocialnosti s pomočjo umetniške izkušnje, predavanje

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter starše
Predava: dr. Robi Kroflič, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani
V času, ko sta glasba in literarno-dramska umetnost veljali za osrednji steber splošne humanistične izobrazbe, sta se izoblikovali dve, za pedagoško dejavnost pomembni ideji: da je namreč umetnost oblika posebnega prodiranja do resnice upodobljenega pojava in je hkrati eden od osrednjih medijev osebne izpolnitve. Osebnosti, ki jih odražajo različne umetnine, lahko odjemalcu in ustvarjalcu omogočijo soočenje z eksistencialnimi problemi, ki ima moč vplivanja na razvoj prosocialne in moralne razsežnosti osebnosti. Kot taka lahko torej umetnost neposredno vpliva na zmanjševanje strahov pred neznanim, krepitev sposobnosti vživljanja v položaj druge osebe in poslušanja njene življenjske zgodbe, pa tudi občutenja zadovoljstva, ko se rešijo medosebne napetosti. V tej luči bo prikazanih nekaj primerov o vključevanju umetniške izkušnje v vzgojno preventivno delo na različnih ravneh šolskega sistema in tudi potreba po sodelovanju pedagoških delavcev in umetnikov pri oblikovanju ponudbe projektov »vzgoje s pomočjo umetnosti«.

15.30–16.30 (UTR)

Orkester, komentiran koncert

Za strokovne delavce vrtcev in osnovnih šol (primerno za otroke od 6. do 12. leta)

Avtorica: Natalija Š. Čilenšek; izvedba: KUD GG Trubadur; izvajalca: dirigent Primož Malavašič, koncertna mojstrica Natalija Š. Čilenšek

Koncert bo! Dirigent in koncertna mojstrica sta že pripravljena. A kje je orkester?

Trobila, tolkala, harfa ... kje so vsi? Občinstvo čaka, saj koncerta ne morejo kar odpovedati! Dirigent med gledalci izbere glasbenike in iz odpadne embalaže ustvarja instrumente, natančna koncertna mojstrica pa pomaga oblikovati harmoničen orkester s čisto drugačnimi zvoki. To je ekoorkester z ekoinstrumenti.

17.00–17.45

MINI MAXI – Od zgodbe do zvoka in od zvoka do zgodbe, koncert in glasbena delavnica

Za strokovne delavce vrtcev in osnovnih šol (primerno za otroke od 6. do 8. leta)

Festival Ljubljana – 27. slovenski glasbeni dnevi; izvajalki: pianistka Nina Prešiček in pripovedovalka Špela Frlic, sodeluje skladatelj Igor Štuhec

Otroške skladbe Igorja Štuhca pripovedujejo zgodbe. Jih vsi razumemo enako? Na kaj je mislil skladatelj, ko jih je pisal? Na dogodku boste poslušali izbrane skladbe Igorja Štuhca iz zbirke skladb za klavir *Mini maxi*, primerjali podobe, ki jih zbuja, skladatelj pa bo povedal, kje je dobil navdih zanje in kako jim je izbral naslov. V drugem delu bosta izvajalki otrokom z zvočno izkušnjo predstavili sodobne kompozicijske prakse. S temi izkušnjami se bodo mali poslušalci postavili v vlogo velikih skladateljev in s skupnimi močmi ustvarili lastno glasbeno zgodbo.

Dvorana Duše Počkaj

9.00–10.00 (UTR)

Jacob in Wilhelm Grimm: Sneguljčica

lutkovna predstava

Za strokovne delavce vrtcev ter 1. in 2. triade osnovnih šol (primerno za otroke od 5. do 12. leta)

Produkcija: Mini teater; priredba in režija: Marek Bečka; dramaturgija: Zala Dobovšek; likovna zasnova in oblikovanje lutk: Robert Smolik; glasba in songi: Jose; igrata: Elena Volpi/Ajda Toman/Vesna Vončina in Aljaž Jovanovič/Jose

Predstava je urbana različica pravljice o Sneguljčici bratov Grimm in je polna črnega humorja, improvizacije ter preigravanja z lutkovnimi tehnikami in njihovo odrsko metodologijo. Pravljичni junaki tokrat niso vpeti v svet čarobnega gozda, zastrupljenih jabolok, idilične narave in nadnaravnih poljubov, ampak so v skladu s svojimi arhetipskimi značaji del sodobnih družbenih (u)strojev. Posodobljene pravljичne situacije, umeščene v mračno rudarsko okolje, opozarjajo predvsem na ekološko krizo in nenadzorovano zastrupljanje okolja. Brez hudobne mačeha, magičnega zrcala, hudomušnih palčkov in odrešitelja tudi tokrat ne gre. Pravljica o Sneguljčici zaživi kot piker komentar na aktualno stanje sveta, pri tem pa ohranja vse bistvene pravljичne motive, ki jih ta kulturna zgodba premore. Predstava je na 6. nacionalnem bienalnem festivalu Ustanove lutkovnih ustvarjalcev Slovenije septembra 2011 v Mariboru prejela dve nagradi: za najboljšo režijo in najboljšo animacijo.

11.30–12.10

Petra Pikalo po zgodbi Ele Peroci: Muca Copatarica, plesno-gledališka predstava

Za strokovne delavce vrtcev in 1. triade osnovnih šol (primerno za otroke od 3. do 8. leta)

Produkcija: Plesni teater Ljubljana; režiserka: Petra Pikalo, priredba besedila in dramaturgija: Matjaž Pikalo; glasba: Davor Herceg, oblikovanje svetlobe: Jaka Šimenc, scenografija in kostumografija: Alenka Vogelcnik, koreografija in izvedba: Sinja Ožbolt, Sabina Schwenner, Nina Meško, Nataša Tovirac, Petra Pikalo

Muca Copatarica je že desetletja priljubljena junakinja slovenske književnosti za otroke. V idilični vasi, kjer sta doma red in mir, se otroci kar naenkrat znajdejo brez copatk, zato se odpravijo v gozd, da bi poiskali muco, ki jim jih je odnesla. Prej umazane, raztrgane in razcapane copate si naposled le lahko znova nataknejo na prezeble noge, saj jih je Muca Copatarica s svojimi pridnimi šapicami spet zašila in uredila zarje. Živahna predstava, ki zimzeleno pravljico Ele Peroci duhovito in posrečeno prevaja v odrski gib in ples, je prejela nagrado žirije za najboljšo koreografijo in scenski gib na 15. kotorskem mednarodnem festivalu gledališča za otroke v Črni gori.

Foto: Bojan Breclj

13.45–15.15 (SUMO)

Katja Hensel: Cifra, mož, gledališka predstava s pogovorom

Za strokovne delavce 3. triade osnovnih šol in srednjih šol ter starše (primerno za mlade od 13. leta)

Produkcija: SNG Nova Gorica; režiser: Marko Bulc; prevajalka in dramaturginja: Urška Brodar; scenograf: Damir Leventić; kostumografija: Mateja Benedetti; glasba: Valterrap; koreograf: Sebastijan Starič, oblikovalec svetlobe: Samo Oblikar; igrata: Medea Novak in Arna Hadžialjevič

Predstava o srednješolcu Krištofu, ki se vrne iz poboljševalnega doma, kjer je preživel več tednov, ker je brutalno pretepel vrstnika. Gre za odrsko preprost in komunikativen prikaz notranjega monologa problematičnega fanta, ki koleba med željo po novem začetku in skušnjava po vrnitvi na stare tire. Dialog med njegovima dvema notranjima jazoma energično prikažeta dve igralki. Predstava mnogih posrečenih dramaturških in režijskih obratov je ne le na vsebinski in tematski, ampak tudi na jezikovni ravni zelo blizu mladim. Z njo se odpre vrsta vprašanj, ki spodbujajo k premisleku o tem, kako nam nasilje privzgojijo, kako se nanj privadimo, kako ga izvajamo, kako ga predajamo naprej in kako najstniki z nasiljem živijo?

Pogovor pred in po predstavi bo vodila Ira Ratej, dramaturginja, umetniška vodja in dolgoletna vodja izobraževanj za gledališke mentorje.

16.00–17.30

Matija Solce, solistični lutkovno-glasbeni nastop in pogovor

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol (primerno za otroke od 5. leta in mlade)

Produkcija: Teatro Matita; avtor in izvajalec: Matija Solce
Lutkovni ustvarjalec, glasbenik, gledališki mentor in asistent na praški lutkovni akademiji DAMU prihaja s solističnimi lutkovno-glasbenimi nastopi, v katerih animira lutke, predmete, glasbene instrumente in občinstvo. V njegovih delih se gledališka in glasbena umetnost organsko prepletata in neredko se zgodi, da se njegovi energični koncerti naenkrat spremenijo v interaktivne predstave, lutkovne predstave pa v glasbene kompozicije. Avtor bo nastopil s predstavo *Pozor, los!* ter z odlomkoma iz predstav *Happy bones!* in *E beh!*
Predstava *Pozor, los!* govori o razumevanju med živalmi in ljudmi ter o krutosti življenja, v katerega se lahko rodiš kot kokoš ali pa kot lovec. Posebno mesto v predstavi, kot sredstvo karakterizacije, ima glasba, vsak prizor pa temelji na drugačni lutkovni izraznosti (lutke so izdelane iz vsakdanjih predmetov). Otroci uživajo v ritmu, melodijah, komičnosti, improvizaciji, odrasli pa prepoznavajo tudi tragične razsežnosti zgodbe. V *E beh!* prepoznamo tradicionalni lik italijanske commedie dell'arte Pulcinello, ki ne priznava avtoritete in ne pozna strahu, *Happy bones!* pa je izvirna različica žanra t. i. gledališča iz kovčka, ki očara z obilico domišljije in črnega humorja. Po nastopu se bo avtor pogovarjal z občinstvom.

Klub Cankarjevega doma

9.00–9.45

Čmrljčki za otroke, koncert z delavnic

Za strokovne delavce vrtcev in osnovnih šol (primerno za otroke od 4. do 8. leta)

V lastni produkciji in izvedbi se predstavijo: avtorica pesmic in pravljničarka Mateja Perpar (kitara, glas); glasbeniki in aranžerji: Bojan Šen (kitara, mandolina, bendžo, tolkala), Vid Sark (bas, flavte, tolkala); Vinko Kralj (klaviature, harmonika, tolkala)
Čmrljčki so dolgoletni prijatelji, ki ljubijo skupno muziciranje, se ob tem zabavajo in naučijo kaj novega. Na nastope prinesejo najrazličnejša glasbila, vam zaigrajo, zapojejo in preberejo pravljico. Znajo tudi regljati, tiktakati, trobentati in celo deževati! Spoznavali boste instrumente, ritme in rime ter nenavadne besedne zveze, razmišljali, kako je, če se zaljubita ura in gramofon, o čem se pogovarjajo živali in ali imamo res vsi radi sončno vreme.

10.30–11.30

Nenavadna glasbila in zvočila,

koncert z delavnico

Za strokovne delavce osnovnih šol (primerno za učence 2. in 3. triade)

Izvajalci: *Andrej Fon in Samo Kutin (Čarangi)*

Vas zanima na kakšen »klavir« igra afriški potujoči pevec? Kako si lahko pomaga Škot, ki je izgubil svoje dude? Ali je srednjeveško glasbilo »hrdi grdi« res tako grdo? Ste si od nekdaj želeli hipnotizirati kobro, pa niste vedeli, kako bi se tega lotili?

Odgovori na vse to in še več. Predstavitev, koncert in izdelava »nenavadnih glasbil in zvočil« z vseh koncev sveta z dejavno udeležbo poslušalce.

12.00–13.00

Plesno izročilo v osnovni šoli, delavnica

Za strokovne delavce 1. in 2. triade osnovnih šol (primerno za otroke od 6. do 12. leta)

Izvajalci: *Adriana Gaberšček, Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti*

Učitelji morajo po veljavnem osnovnošolskem učnem načrtu otroke prve triade seznanjati z otroškim plesnim izročilom in z otrokom prilagojenim plesnim izročilom odraslih. Če izročilo znamo ustrezno prenesti v sodobnost, so ure, ko se posvečamo njegovi obdelavi, lahko izjemno ustvarjalne, zanimive, pestre ter polne prepletanj preteklosti s sodobnostjo. S spoznavanjem prvin plesnega izročila, predvsem pa z njegovim interpretiranjem, lahko uresničujemo številne cilje kurikulumu, ki so pomembni za otrokov celostni razvoj. Delavnica, na kateri bodo sodelovali otroci, bo pokazala možnost za ustrezno vključevanje plesnega izročila v redno osnovnošolsko izobraževanje.

Foto: Janez Eržen

Dvorana M1

9.00–10.15

Kino-katedra: Spoznavanje temeljnih filmskih pojmov – filmski prostor in čas,

predavanje s pogovorom

Za strokovne delavce srednjih šol

Izvajata: *Maja Krajnc in Andrej Šprah, Slovenska kinoteka*

Film kot upodobitev določenega dogajanja je razporeditev časovnih in prostorskih segmentov. Ko se v projektorju odvrti 24 sličic v sekundi, vidimo gibanje – ločena posnetka vzpostavita občutek nepretrgane akcije. Temeljne enote, ki sestavljajo časovne in prostorske komponente v filmu, bosta ponazorila filmska primera: Jean Renoir je v *Pravilu igre* povsem na novo definiral pomen sočasnih dogajanj v osnovni prostorski enoti – kadru, razporejenih po globini polja. Alfred Hitchcock je v *Dvoriščnem oknu* z gibanjem kamere preigraval lestvico planov že v uvodni sekvenci, ta pa je hkrati lep zgled temeljne filmske operacije – *kadriranja*, ki določa, kaj je del filmske podobe in kaj ostane zunaj nje, s pomočjo planov pa predstavljenim podobam podeljuje različne velikosti.

10.45–11.30

Analogno : digitalno, glasbena delavnica

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol (primerno za učence višjih razredov in dijake)

Izvajalec: *Lado Jakša, skladatelj, instrumentalist in umetniški fotograf*

Glasbeno popotovanje z akustičnimi in elektronskimi inštrumenti vodi od preprostih zvočil in nastanka glasbil do sodobnih elektronskih klaviatur, računalnika in digitalnega snemalnika. Poudarki tega programa so na raziskovanju zvoka akustičnih in digitalnih inštrumentov, muziciranju z njimi, improvizaciji ter začetkih zapisovanja zvočne partiture. Poseben didaktični poudarek je namenjen razlagi in prikazu ustvarjalne uporabe akustičnih glasbil in sodobnih elektronskih inštrumentov.

12.00–13.00

Ko gledamo, razmišljamo: televizija in resne teme za pogovore z otroki in mladimi, predavanje

Za strokovne delavce vrtcev in osnovnih šol

Predava: *mag. Martina Peštaj, medijska psihologinja, Otroški in mladinski program TV Slovenija*

Televizija že vrsto let velja predvsem za eno izmed pasivnih možnosti preživljanja prostega časa. Strokovnjaki pa se s tem ne strinjajo: gledanje televizije je lahko zelo dejavno, še posebej, če načrtno izberemo in gledamo oddaje ter se nato o njih pogovarjamo. Otroke moramo dejavnega gledanja naučiti, kar najlažje storimo z lastnim zgledom. Prednosti televizije lahko s pridom uporabimo v učnih situacijah in v vsakodnevem življenju: kakovostne oddaje so odlična izhodišča za pogovore o temah, ki nam gredo težko z jezika, so pa sestavni del resničnosti, v kateri živimo.

14.00–15.30 (UTR)

Sodobna umetnost v šoli, predavanje s primeri iz prakse in komentarji dijakov

Za strokovne delavce 3. triade osnovnih šol in srednjih šol

Sodelujejo: *Nina Ostan, Mateja Ocepek, Sašo Sedlaček in dijaki Gimnazije Poljane*

Kako misliti in prakticirati sodobno umetnost v šoli? Je res nerazumljiva ali v jeziku mladostnika: »kar nekaj«? Ali pa je, prav nasprotno, s svojo sodobnostjo in družbeno kritičnostjo še posebej komunikativna, nagovarja mlade in jih postavlja v angažiran odnos do sveta in sodobnih problemov? Pedagoginji in dijaki gimnazije Poljane zadnja leta intenzivneje spoznavajo

sodobno umetnost, v procesu sodelujejo tako umetniki kot galerije. V predavanju in ob komentarjih dijakov bodo predstavljeni različni izpeljani primeri ter pristopi k razumevanju in ustvarjanju mladih v polju sodobne umetnosti. Dogajanje se bo po predavanju preselilo na hodnike in stopnišča Cankarjevega doma, kjer bo potekala interaktivna dijaška delavnica z elementi performensa, kot zaključek umetniškega projekta *Beli hrup*. Projekt so z mentoricama izpeljali na Gimnaziji Poljane v sodelovanju s sodobnim vizualnim umetnikom Sašom Sedlačkom. Vabljeni, da se jim pridružite pri »zasedbi« Cankarjevega doma, da sodelujete za kratek ali daljši čas v »oglaševalsko agresivni« delavnici ali performansih, slišite njihov razmislek o etiki oglaševanja in zavedanju globalnega problema glede ravnanja z odpadki.

16.00–17.00

Zvočni mikrosvet, glasbena delavnica

Za strokovne delavce osnovnih šol (primerno za učence od 10. do 13. leta)

Izvajalci: skladateljica Bojana Šaljić Podešva ter študentje Akademije za glasbo v Ljubljani in Pedagoške fakultete v Ljubljani. Učenci bodo skozi glasbeno povečevalo – mikrofona raziskovali zanimivi svet drobnih zvokov, ki jih navadno preslišimo. Zvoke bodo ustvarjali z raznolikimi zvočili in uporabili kot zvočilo tudi svoje telo. Zvoki pa bodo prerasli v glasbo, ko jih bodo skupaj umestili v skladbo *Mali zvoki*.

Dvorana M2

10.45–12.30

Razigrana poslušanja, učna ura z radijsko igro

Za strokovne delavce vrtcev in osnovnih šol (primerno za učence 1. triade)

Izvajajo: Radio Slovenija, Tretji program Radia Slovenija – program ARS, Uredništvo igranega programa. Razigrana poslušanja so zasnovana kot vodena učna ura z radijsko igro za otroke in z aktivnim sodelovanjem občinstva. Jedro scenarija si želi čim bolj približati učno-vzgojnemu načrtom v vrtcih in šolah, njegova neposredna izpeljava pa živemu slušnemu dogodku, ki ga vodi igralka ali igralec. Pilotni projekt *Razigranih poslušanj* so uresničili v sodelovanju s Cankarjevim domom med Knjižnim sejmom. Po zelo dobrih odzivih vzgojiteljev in otrok, ki so o temi radijske igre ustvarjali še kasneje in za spletno rubriko Uredništva igranega programa prispevali svoje izdelke, se *Razigrana poslušanja* razvijajo v trajno obliko sodelovanja. Koncept in scenarij je zasnoval režiser Klemen Markovčič.

14.00–15.30

Novinarska delavnica Prvega programa Radia Slovenija, delavnica

Za strokovne delavce osnovnih šol

Izvajata: Tadeja Bizilj in Špela Šebenik – Program za mlade Prvega programa Radia Slovenija

Program za mlade Prvega programa Radia Slovenija pripravlja radijske novinarske delavnice za osnovnošolce, ki sodelujejo pri izbirnem predmetu Vzgoja za medije. Na novinarskih delavnicah, ki so sestavljene iz treh delov, se učenci seznanijo z radijskim novinarskim delom, snemanjem in montažo prispevkov ter tudi sami oblikujejo in sodelujejo pri izvedbi oddaje *Hudo!*, ki je na sporedu vsako soboto od 9.05 do 10.00 na Prvem programu Radia Slovenija. V teoretičnem delu se učenci seznanijo z mediji, novinarskimi žanri in razmišljajo o vsebini oddaje, ki jo bodo zasnovali, ter o novinarskih žanrih, ki jih bodo uporabili. V praktičnem delu se učenci, razdeljeni v skupine, sami lotijo snemanja intervjujev, reportaž in anket, ki jih ob pomoči radijskih tonskih mojstrov tudi zmontirajo in pripravijo za radijsko predvajanje. Zadnji del oddaje pomeni pripravo in izvedbo radijske oddaje *Hudo!* s pisanjem scenarija,

izbiro glasbe in vodenjem oddaje neposredno iz studia Prvega programa.

Na novinarski delavnici bodo pedagogi pri praktičnem delu z učenci spoznali, kako tovrstna delavnica poteka.

16.00–17.45

Delavnica za mentorje otroških gledaliških skupin

Za strokovne delavce vrtcev in osnovnih šol, zlasti za mentorje otroških gledaliških skupin

Izvajajo: Kim Komljanec, Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti

Delavnica je namenjena vsem mentorjem otroških skupin, ki se srečujejo z naslednjimi vprašanji: kako izbrati besedilno predlogo, kako vzbuditi entuziazem v skupini, kako delati z otroki – igralci, kako oblikovati vaje, da se otroci ne začnejo dolgočasiti in so pripravljeni še in še ponavljati iste prizore, kako jim pomagati pri učenju besedila, kako z otroki delati pri utelešanju dramskih oseb, kako biti režiser in ne zanemariti otroške ustvarjalnosti?

Dvorana M3, 4

9.00–10.00

Starinski plesi za otroke, delavnica

Za strokovne delavce vrtcev in osnovnih šol

Izvajajo: Lidija Podlesnik Tomášiková, KUD Cortesía

Lidija Podlesnik Tomášiková bo predstavila nekaj preprostejših družabnih plesov različnih slogovnih obdobij, ki spodbujajo neverbalno komunikacijo, družabnost z gibalno-plesno igro, pri otrocih in učencih pa krepijo zbrano poslušanje, pomnjenje ter ustvarjanje. S predlaganimi plesnimi vsebinami si želi spodbuditi vzgojitelje in učitelje k razvijanju lastnega pristopa pri poučevanju starinskih plesov in k pogostejšemu vključevanju le-teh v svoje delo. *Udeleženci delavnice naj s seboj prinesejo mehko obutev (copate).*

10.30–12.00

Muzeji na obisku, predstavitev s primeri dobre prakse, delavnica

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol

Izvajajo: OŠ Šentjernej, Pedagoška sekcija Skupnosti muzejev Slovenije

Ali naj muzeji še naprej ostajajo za zaprtimi vrati svojih ustanov? Zakaj se ne bi s svojimi zgodbami, zanimivimi eksponati in programi podali tudi v vrte in šole? Nekateri so že sprejeli ta izziv. Ob primeru Dneva odprtih vrat OŠ Šentjernej bodo sodelujoči predstavili svoje izkušnje. Sledila bo delavnica, na kateri bodo udeleženci iskali konkretne možnosti za izvedbo podobnih prireditev v svojem okolju.

12.30–13.00

Arhivistika ni dolgočasna veda, predstavitev z izobraževalnim filmom

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol (primerno za učence od 12. leta in dijak)

Izvajajo: mag. Marjana Kos; produkcija: Zgodovinski arhiv Ljubljana; idejna zasnova in scenarij: mag. Marjana Kos; režija: Žiga Virč. Film predstavlja slovenski javnosti zelo malo znano vedo – arhivistiko. Zapisi spremljajo človeštvo vse od antičnih časov ter so osnova visoke znanosti in kulture. Katere vrste zapisov poznamo, kakšna je njihova usoda in kdo se poklicno ukvarja z njimi? Kaj je arhivsko gradivo in kje ga najdemo? Ga imam morda tudi jaz (pa tega sploh ne vem)?

14.00–15.00 (SUMO)

Ples in ustvarjalni gib v osnovni šoli,

delavnica

Za strokovne delavce osnovnih šol

Izvajata: Saša Lončar, KD Qulenum Kranj, in Nina Meško, Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti – JSKD
Učni načrt za izbirni predmet Plesne dejavnosti natančno opredeli predmet ter njegove cilje, vendar pa znanj, ki jih učitelj plesa potrebuje za kakovostno delo z otroki in mladimi, z rednim izobraževanjem v institucionaliziranih šolskih ustanovah ni mogoče pridobiti. Na JSKD so zato organizirali dveletno strokovno izpopolnjevanje za učitelje sodobnega plesa in ustvarjalnega giba Stik. Program daje učiteljem orodja in znanje za kakovostno poučevanje plesa. Kot primer bo predstavljena delavnica s Sašo Lončar, ki bo s skupino otrok predstavila svoj način dela, ki izhaja iz raziskovanja primarnega giba. Njeno delo temelji na tem, da z različnimi ustvarjalnimi procesi prebudi in ozavešči prirojen občutek za gibanje.

15.30–17.45 (UTR)

Svetumet delavnice za globalno

učenje/Embalaza hrane, delavnica recikliranja s

konceptom trajnostnega ustvarjanja

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol

Vodijo: mentorice kulturno-ekološkega društva Smetumet

Hrana je del našega vsakdanjika, sledovi našega prehranjevanja pa so v količini embalaže najrazličnejših materialov vse večji. Delavnice so namenjene iskanju ustvarjalnih načinov za preobrazbo zavrženih predmetov, odpadnih ter naravnih materialov v nekaj lepega, uporabnega, vrednega življenja zunaj deponije. S pozivanjem k zbiranju smeti širimo koncept razsmetenja med ljudi. Lastnoročno zbiranje smeti in poskusi reciklaže spodbujajo procese ozaveščanja in spreminjanja vzorcev obnašanja.

Udeleženci naj prinesejo s seboj očiščene tetrapake in plastične zamaške ter kavno in podobno embalažo. Poleg ustvarjanja bo pogovor tekkel o osnovah reciklaže in smernicah za čim bolj trajnostne rešitve pri vzgojno-ustvarjalnih procesih.

Klub Lili Novy

9.00–10.30

Sodelovanje šolskih in splošnih knjižnic

za razvoj bralne kulture, predavanje

s predstavitevjo primerov dobre prakse

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol

Izvajata: mag. Breda Podbrežnik Vukmir in Milena Glušič, sodelujejo učenci iz Osnovne šole Franca Albrehta; Združenje splošnih knjižnic Slovenije in Matična knjižnica Kamnik
Prispevek bo predstavil pomen skupnega načrtovanja in sodelovanja dveh različnih tipov knjižnic z modelom, ki bi vplival na strateško začrtan razvoj bralne kulture. Razvoj bralne kulture in uporabnik sta tisti stični točki, ki utemeljujeta sodelovanje in načrtno razvijanje bralne kulture z modelom, ki vključuje cilje in poti do ciljev. Sledil bo primer dobre prakse: prikazali bodo bibliopedagoško uro Mamut v knjižnici z učenci, pa tudi učne metode, oblike in vsebine ter delovne liste in učne pripomočke, izvedli bodo tudi delavnico, na kateri bodo prikazali, kako je ledenodobni človek mlel žito, šival obleke iz kož živali, netil ogenj ...

11.00–13.00

Dediščina okoli nas, za vsakogar, predavanje

s predstavitevjo različnih tematskih delavnic

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol

Izvajajo: predstavniki področja Kulturne dediščine (ZVKDS,

INDOK center, Park Škocjanske jame, Kobilarna Lipica)

Dediščina nas obdaja, z njo in v njej živimo, delamo, ustvarjamo, jo občudujemo. Prizadevanja v na novo prebujeni senzibilnosti, zavedanju in pripravljenosti pristopiti k oživiljanju in ohranjanju podedovanega počasi, a vztrajno rojevajo sadove. Dediščinske vsebine se povezujejo s pomočjo življenjskih zgodb dediščine, znanja in modrosti, ki nam jo dediščina daje za sodobni čas. V ustvarjalni delavnici bodo strokovni delavci spoznali, kako spodbuditi učenčev/dijakovo raziskovalno žilico ter kako razvijati lastni pristop k poučevanju dediščine ter njenemu vključevanju pri delu v šoli.

Arhitektura in otroci, predstavitev

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol

Izvajajo: Delovna skupina Arhitektura in otroci pri Zbornici za arhitekturo in prostor Slovenije

Oblikovan prostor je dan vsem, da vsakodnevno v njem živimo, delamo, se družimo in ga svojstveno uporabljamo. Arhitekturni prostor temelji na skladnosti in ravnotežju treh načel: lepote, trdnosti in koristnosti. Prepoznavanje, vrednotenje in kakovostno prostorsko ustvarjanje je povezano s pridobivanjem znanja in izkušenj. Raven zavedanja o prostorskih vrednotah in kakovostni arhitekturi pa je odvisna predvsem od izkušenj in prostorov, s katerimi se srečujemo v zgodnji mladosti.

Na predstavitvi si želijo prikazati metode, ki so se kot uspešne izkazale pri izkustvenem učenju ob praktičnem delu ter so pedagoško načrtovane, tako da lahko vsak otrok občuti uspeh, ki je plod opravljenega dela. Poleg tega se vsak uči z lastnim opazovanjem in izkušnjami – pri tem je postopek pomembnejši od končnega rezultata. Učenje naj bi bilo z otroškega vidika le stranski učinek igre. Izvajalci bodo predstavili izdelke in program dela.

14.00–16.00

Stripovska kultura v Sloveniji, predstavitevno predavanje

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol

Izvajajo: Ciril Horjak (s stripovskim psevdonimom Dr. Horowitz), Iztok Sitar, risar stripov in stripovski teoretik, Katerina Mirovič, urednica Stripburgerja, Marjan Manček, uveljavljen stripovski ustvarjalec in ilustrator, Sandi Buch, založnik; Zek; vodi: Ciril Horjak

Strip je po dobrih osemdesetih letih v Sloveniji medij, ki združuje podobo in besedo, pomemben del slovenske kulturne pokrajine. Vsako desetletje je prineslo drugačno estetiko in danes stripe srečujemo ne samo v dnevnem časopisju in revijah, ampak v stripovskih albumih, v učbenikih, v podjetjih in na spletu. Zgodbe vse pogosteje pripovedujemo vizualno. Pomembno je, da se strip učimo brati, ga pisati in risati že od malih nog. Ciril Horjak bo spregovoril o učenju stripovskega jezika, predstavil njegove posebne znake in slovnico – kot vsakega drugega jezika se je tudi stripovskega treba naučiti. Skozi zgodovino stripa v Sloveniji bo udeležence popeljal Iztok Sitar. O vlogi Stripburgerja v samostojni Sloveniji bo spregovorila urednica ljubljanskega uredništva Katerina Mirovič, opozorila bo tudi na posebne izdaje revije ter na natečaje Živel Strip! Uveljavljen stripovski ustvarjalec in ilustrator Marjan Manček bo predstavil svoje stripe ter postopek, kako nastajajo. Že več desetletij s svojimi prispevki v Cicibanu, predvsem z Modrim medvedkom, seznanja s stripom naše najmlajše. Med Cicibanom in Stripburgerjem je še en stripovski svet (ljubitelji stripov iz bivše Jugoslavije, neke vrste stripovski jugonostalgiki in ljubitelji konvencionalne stripovske estetike), ki ga bomo spoznali z založnikom Sandijem Buchom. Zek je neformalna skupina mladih uličnih umetnikov, animatorjev in risarjev stripa. Njihov spletni eksperiment Strip generator je primer stripa v novih medijih. Avtorji so znani po svojih duhovitih predstavitvah, in tudi tokrat ne bodo razočarali. Dr. Horowitz in sogovorniki bodo razložili, kako pomemben je strip za našo deželo. Če je včasih veljalo, da otroci niso smeli brati in risati stripa, je danes obratno: če mulci ne bodo brali in risali stripa, bo ogenj v strehi!

16.30–17.45

Kako (in kje) izbrati kakovostno literaturo za otroke in mladino?

predstavitve s prikazom primerov ter bralno delavnico za starše in otroke
Za strokovne delavce vrtcev in osnovnih šol (primerno za predšolske otroke in učence nižjih razredov osnovnih šol ter starše)

Izvajajo: Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS in Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo pri MKL; vodi: mag. Tilka Jamnik

Predstavitve Priročnika za branje kakovostnih knjig, ki ga že vrsto let pripravlja Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, posebna pozornost je namenjena njegovi uporabi v bralni delavnici, kjer lahko udeleženci (strokovni delavci, starši ...) preizkusijo, kako v Priročniku izbrati dobro branje.

Dvorana E5

10.15–11.45

Delavnica ustvarjanja gibljivih slik

predavanje in primer ustvarjalne filmske delavnice
Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol (primerno za učence do 15. leta)

Sodelujejo: prof. Ciril Murnik, pedagog, mentor, učenci osnovnih šol, koprodukcija JSKD s KUD Marnie film iz Ljubljane
Film, igranje s filmskimi izraznimi sredstvi, oživljanje stvari in sveta okoli sebe je zagotovo eno najbolj magičnih početij, ki jih imajo otroci danes na voljo. Otroci ob igri ustvarjanja gibljivih slik spoznavajo skrivnosti filmskega medija, pravila kadriranja in montaže.

Profesor Ciril Murnik je eden izmed mentorjev, ki že desetletja mladim omogoča vstop v film, pozna skrivnosti prave filmske vzgoje, ki mladim omogoča samozavest pri ustvarjanju filma, filmsko upodobitev lastnih zgodb, tako da je gotovo strokovnjak, ki bo ustrezno predstavil, kako se pedagogi lahko vključijo v delo s filmom, pomagajo mladim pri njihovem raziskovanju, kako vpeljati v šolo filmsko vzgojo, kako vzgajati mlade, da bodo znali kritično razmišljati o filmu in ga tudi posneti.

12.00–13.00

Učna ura z Multimedijskim centrom RTV SLO, predstavitev

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol (primerno za učence višjih razredov in dijake)

Izvajajo: MMC RTV SLO, vodi Kaja Jakopič
Multimedijski center RTV Slovenija na svojih različnih spletnih portalih ponuja veliko vsebin, namenjenih različnim skupinam uporabnikov. Predstavitve bo prikazala, kako lahko te vsebine strokovni delavci uporabijo pri pouku ali v računalniški učilnici.

14.00–15.00

Uporaba spleta pri pouku glasbene vzgoje, delavnica

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol (primerno za učence višjih razredov in dijake)

Organizator in izvajalec: SIGIC, v sodelovanju z oddelkom za Muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani
Splet je pri pouku vedno bolj prisoten in prav je, da se tako učence kot učitelje (glasbene vzgoje) opozori na spletne strani, ki vsebujejo preverjene podatke. Predstavitve pravih strani lahko prihrani veliko truda in časa. Delavnica bo predstavila najboljši način uporabe spleta pri glasbenem pouku. SIGIC, osrednja informacijska točka za dostop do informacij o glasbi na Slovenskem, bo predstavil spletne strani, ki bi učiteljem in posredno tudi učencem olajšale brskanje za podatki o glasbi, predvsem za tistimi, ki so preverjeni.

15.30–16.30 (SUMO, UTR)

Dialog brez dialoga, multivizija in pogovor

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol
Izvajajo: Lado Jakša, skladatelj, instrumentalist in umetniški fotograf
Avtor je pripravil multivizijo na tematska sklopa letošnjega Kulturnega bazarja s poudarkom na medkulturnem ne-dialogu, nezmožnosti dialoga, aktualnem družbenem dogajanju in globalnem stanju duha – nasilje, ekologija, nujnosti trajnostnega razvoja ... Dogodek bo uveljavil s kratkim predavanjem o sinergiji glasbe in fotografije ter ustvarjalnih aspektih glasbenega in fotografskega izraza, s katerimi je realiziral zvočno-likovno zgodbo multivizije. Avtorska glasba, izvedena na klavirju, klaviaturah, pihalih in tolkalih, se spaja z dramaturgijo in sporočilom niza fotografskih podob, ki s svojo likovno izzivalno in vsebinsko angažirano tematiko sproža razmislek o izbranih aktualnih temah današnjih dni.

Program v Prvem in Drugem preddverju Cankarjevega doma

9.00–17.45

Spoznavanje kulturnih ustanov in ustvarjalcev iz vse Slovenije

ogled ponudbe kulturnih ustanov in udeležba na delavnicah, predstavitev in pogovorih oz. srečanjih z umetniki na razstavnih prostorih.

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter kulturnih ustanov (primerno za otroke, učence, dijake in študente)

- **Prvo preddverje:** predstavitev slovenskih muzejev in galerij, ustanov, povezanih z likovno umetnostjo ter kulturno-ekoloških ustanov, slovenskih arhivov, ustanov, povezanih s kulturno dediščino, slovenskih splošnih knjižnic, ustanov, povezanih z bralno kulturo, Zavoda RS za šolstvo
- **Drugo preddverje:** predstavitev RTV Slovenija, filmskih, plesnih in glasbenih ustanov, Javnega sklada za kulturne dejavnosti, gledališč in lutkovnih gledališč, kulturnih centrov in domov ter multimedijskih centrov
- **Srečanja z ustvarjalci** - novost Kulturnega bazarja 2012:

V posameznih kottičkih Prvega in Drugega preddverja bodo ves dan, zlasti pa med odmori, potekala neformalna srečanja ter pogovori z znanimi ustvarjalci z vseh področij umetnosti. Med njimi lahko že sedaj napovemo srečanja z gledališkimi, lutkovnimi in filmskimi igralci in igralci ter režiserji: **Andrej Rozman Roza** (Rozintea); **Medea Novak** (SNG Nova Gorica); **Nina Skrbinšek** in **Ana Hribar** (LGL - DOM); **Natalija Sultanova** (Zavod Bufeto); **Robert Waltl**, **Jose**, **Marko Mandić**, **Pia Zemljič**, **Violeta Tomić** in **Ivica Buljan** (Minitheater); **Robert Prebil** (Slovensko mladinsko gledališče); glasbenicami in glasbeniki: **Ljuba Jenče**, **Igor Leonardi**, **Bojan Cvetrežnik** in **Lado Jakša**; pisateljicami in pisatelji: **Aksinja Kermauner**, **Majda Koren**, **Peter Svetina**, **Jana Kolarič** in **Andrej Rozman Roza**.

- Predstavitve priročnika **Kulturno-umetnostna vzgoja: priročnik s primeri dobre prakse iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol**, na stojnici Zavoda RS za šolstvo

Urniki posameznih delavnic, predstavitev in pogovorov oz. srečanj z umetniki v Prvem in Drugem preddverju bo na voljo na spletni strani najkasneje 1. marca 2012.

Galerija Cankarjevega doma

9.00–17.00 • vsako polno uro po eno šolsko uro

Tržaška umetnostna obzorja; slikarstvo

1945–60, vodenje po razstavi

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol (primerno za učence višjih razredov in dijake)

Kustos razstave: mag. Vid Lenard; strokovni sodelavec projekta: prof. dr. Peter Krečič, Univerza na Primorskem

Največ pomembnih slovenskih primorskih slikarjev je delovalo in še deluje v Trstu, ki je po drugi svetovni vojni postal pravo politično in kulturno središče slovenske skupnosti v Italiji. Svoj umetniški jezik so tržaški umetniki razvili na tradiciji slovenskega modernizma in avangarde pa tudi ob stikih z italijanskimi umetniki in zahodno kulturo. Pojem slovenski tržaški slikarji je širšemu slovenskemu občinstvu postal znan v času Svobodnega tržaškega ozemlja (1947–1953). Milko Bambič (1905–1991), Jože Cesar (1907–1980), Avgust Černigoj (1898–1985), Bogdan Grom (1918), Robert Hlavaty (1897–1982), Avrelj Lukežič (1912–1980), Lojze Spacal (1907–2000) in Rudolf Saksida (1913–1985) so v skladu s sodobnimi likovnimi naziranjmi sledili strogo načrtani viziji: težili so k oblikovni dorečenosti, ki se kaže v čvrsto zajetih predmetih in pregledni likovni zgradbi, ter k preprostemu, neprisiljenemu izražanju, včasih že blizu čistemu slikarstvu.

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

11.00–12.00 in 13.00–14.00

Dopoldan s Simfoniki RTV Slovenija – Oporni dvoboj, koncert

Za strokovne delavce osnovnih in srednjih šol

Simfonični orkester RTV Slovenija; dirigent: Simon Krečič; solista: Jerica Steklasa, sopran, in Martin Sušnik, tenor; povezovalca: Tanja Dimitrievska in Dejan Pevčević

Spored: Johann Strauss ml.: Uvertura k opereti Netopir; Wolfgang Amadeus Mozart: Batti, batti, o bel Masetto, arija Zerline iz opere Don Giovanni; Wolfgang Amadeus Mozart: Frisch zum Kampfe, arija Perdrilla iz opere Beg iz Seraja; Johann Strauss ml.: Dieser Anstand, so manierlich, arija Rosalinde in Eisensteina iz operete Netopir, duet; Gioacchino Rossini: Uvertura k operi Tatinska sraka; Giacomo Puccini: Che gelida manina, arija iz opere La Boheme; Giacomo Puccini: Oh mio babbino caro, arija iz opere Gianni Schicchi; Giuseppe Verdi: Napitnica iz opere Traviata, duet

SNG Opera in balet Ljubljana,

Župančičeva ulica 1, Ljubljana

11.00–12.30 in 11.30–13.00 ter 14.00–15.30 in 14.30–16.00

SNG Opera in balet Ljubljana, vodeni ogled ljubljske opere ter ogled operne predstave za mlade Glasbeni humor 18. stoletja

Za strokovne sodelavce osnovnih in srednjih šol (primerno tudi za učence in dijake)

V operni predstavi dela iz operne zakladnice: G. P. Telemann: Šolnik, G. P. Telemann: Kantata o kanarčku, J. S. Bach: Kantata o kavi; Izvoja: SNG Opera in balet Ljubljana

Ob vodenem ogledu prenovljene stare stavbe in novega prizidka opere bodo obiskovalci dobili informacije o zgodovini ljubljanske opere, poteku prenove hiše in poteku dela umetniških ansamblov ter tehnike. Po oziroma pred ogledom si bodo lahko ogledali in prisluhnili spletu treh krajših opernih del Georga Philippa Telemanna in Johanna Sebastiana Bacha.

Udeleženci se ob 11.00, 11.30, 14.00 ali 14.30 zberejo pred glavnim vhodom Opere, Župančičeva ulica 1.

Dodatna ponudba v sklopu strokovnega usposabljanja

Za zaključek strokovnega usposabljanja lahko poleg ponudbe v Cankarjevem domu izbirate še med dodatno ponudbo. Vstopnice za te prireditve je treba prevzeti na Kulturnem bazarju najkasneje do 17. ure na razstavnem prostoru posamezne ustanove v Drugem predverju.

SNG Drama Ljubljana (Mala drama),

Erjavčeva cesta 1, Ljubljana

18.00–19.45

Oscar Wilde, John von Düffel: Slika

Doriana Graya, gledališka predstava

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol (primerno za dijake in študente)

Prevajalka: Rapa Šuklje, režiserka: Ajda Valcl, igrajo: Saša Tabaković, Uroš Fürst, Gregor Baković, Saša Pavček, Viktorija Bencik k. g./Saša Mihelčič, Klemen Slakonja

Dramatizacija znamenitega Wildovega romana o pehanju za večno mladostjo, o lepoti obraza in duše. Nemški pisatelj in dramaturg John von Düffel je dramaturgiral roman Oscarja Wilda *Slika Doriana Graya*, ki je ob izidu (1891) zaradi »pohujšljivega« odnosa do morale vzbudil ogorčenje literarne kritike, a se kasneje uvrstil v klasiko evropskega romanopisja. Doriana Graya, mladeniča iz londonske visoke družbe s konca 19. stoletja, ob pogledu na svoj mladostni portret prešine misel: »Ko bi lahko ostal večno mlad jaz in bi se slika starala! (...) Svojo dušo bi dal za to!« Želja se mu kmalu začne uresničevati, a se hkrati s staranjem podobe na portretu spreminja tudi njegova osebnost. Krut, ošaben in s pokvarjeno dušo postaja odraz razpadajoče podobe na sliki. Lik Doriana Graya, nekoč predstavnika viktorijanske Anglije, je nadčasoven in zato aktualen tudi danes.

Foto: Peter Uhan

Dvorana Slovenske kinoteke,

Miklošičeva 28, Ljubljana

20.00–21.30

Retrospektiva 60. let avstrijskega avantgardnega filma (Radikalna raziskovanja), filmska projekcija

Za strokovne delavce višjih razredov osnovnih šol in srednjih šol (primerno za dijake in študente)

V Slovenski kinoteki v torek, 13. marca 2012, odpiramo veliko zgodovinsko, pregledno retrospektivo avstrijskega eksperimentalnega oz. avantgardnega filma, ki bo pod naslovom *Radikalna raziskovanja* potekala do 17. marca. Avstrijski avantgardni film se je z avtorskimi imeni, kot so Peter Kubelka, Kurt Kren, Peter Tscherkassky in številna druga, v zadnjega pol stoletja uveljavil kot svetovna velesila pri preiskovanju skrajnih razsežnosti in zmožnosti filmskega medija onkraj njegove klasične vloge nosilca pripovedi.

KUD France Prešeren Trnovo,

Karunova 14, Ljubljana

20.00–21.30

Andrej Rozman Roza: Hiphophondrija,

glasbena burka

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol (primerno za dijake in študente)

Produkcija: Rozinteaater; avtor: Andrej Rozman Roza, glasba: Igor Leonard; koreografija in so režija: Sebastijan Starič; kostumografija: Meta Sever; scenografija: Irena Pivka. Igrajo: Asja Kahrmanović, Luka Korenčič, Juž Milčinski, Urška Mlakar in Andrej Rozman Roza Starejši premožni vdovec, hipohonder in poslovnež se drugič poroči s svojo mlado strežnico. V zdravje pa ne verjame samo osebno, temveč tudi poslovno. Svoje propadlo gradbeno podjetje namerava prestrukturirati v zdravilišče dveh medicin. Ker je prepričan, da je najvarnejša kombinacija alternativne in uradne medicine, sili svojo hčer študirati medicino in na svoj dom sprejme mladega zdravnika.

Cankarjev dom (Gallusova dvorana),

Prešernova cesta 10, Ljubljana

19.30–21.30

László Fassang, orgle

Orgle med melodiko in zvočnostjo

Orgelski koncert

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol (primerno za dijake in študente)

Madžarski organist je vsekakor eden vodilnih svoje generacije. Klavir in orgle je študiral na Akademiji za glasbo v Budimpešti, pozneje pa še na Pariškem konservatoriju, kjer se je veliko ukvarjal tudi z improvizacijo. V času enoletnega študijskega dopusta leta 2000 je bil hišni organist Koncertne dvorane Sapporo na Japonskem, kjer je na Kernovih orglah posnel tudi samostojno zgoščenko z glasbo J. S. Bacha in Liszta ter s svojimi improvizacijami.

Cankarjev dom (Kosovelova dvorana)

Prešernova cesta 10, Ljubljana

20.00–22.00

Ženska, ki poje (Incendies), filmska projekcija

Za strokovne delavce vrtcev, osnovnih in srednjih šol (primerno za dijake in študente)

Režija: Dennis Villeneuve; država in leto nastanka: Kanada, Francija, 2010; dolžina filma: 120 minut

Ganljiva pripoved, ki privede ekstremizem in nasilje današnjega sveta na presunljivo osebno raven, hkrati pa je film tudi poetični testament o srhljivo močni želji po preživetju.

Po smrti njune matere notar izroči Jeanne in Simonu Marwanu dve kvarti: ena je namenjena njenemu očetu, za katerega sta mislila, da je mrtev, druga pa njenemu bratu, za katerega sta vedela, da obstaja. Jeanne se odloči, da bo odpotovala na bližnji vzhod in raziskala zgodovino svoje družine, o kateri dotlej ni vedela skoraj nič. Simona materina zapuščina sprva pusti hladnokrvnega, vendar je njegova ljubezen do sestre tako močna, da ji kmalu sledi na pot, na kateri skupaj začneta odkrivati zgodbo svoje matere, ki je povsem drugačna od tiste, ki sta jo poznala doslej.